

Nyhetsblad december 2012 för projektet:

Trollsländor i Skåne 2009-2014

Hej alla!

Tack för säsongen 2012 som sedan en tid definitivt är över. Vi hoppas den bjöd er alla på många härliga och spännande trollsländemöten, och att ni liksom vi ser fram emot nästa. Först ska vi förstås klara av vintern, som utgör ett gyllene tillfälle att rapportera om man inte gjort det redan. Man får också tid att kolla in alla bilder man tagit under året, och detta märker vi att många av er gör, att döma av de mejl vi får. För att hjälpa er med rapportering och artbestämning kommer vi att ha 1-2 träffar under vintern, mer om det på annan plats i detta nyhetsbrev. Vi kommer också under vintern att kontakta samtliga som bokat rutor men ännu ej rapporterat, mer även om det på annan plats.

Vi planerar som bäst säsongens aktiviteter och vill med detta utskick ge er alla en chans att inkomma med önskemål: vad önskar DU som inventerare inför 2013? Vad saknar DU? Fler kurser, exkursioner, bestämningshjälp? Något annat? Kontakta någon av oss och för fram just dina önskemål: vi finns till för er!

God jul och gott nytt år, vi ses säsongen 2013!

Magnus Billqvist

magnus.billqvist@naturskyddsforeningen.se

Linda Birkedal

linda.birkedal@naturskyddsforeningen.se

Linda Strand

linda@faunacoll.se

Inventeringen av trollsländor i Skåne sker ideellt, dock har ekonomiskt stöd för projektledning, resor, kurser och inrapportering av data, erhållits av Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne, Naturskyddsforeningen i Skåne, Lunds Naturskyddsforening och Studiefremjandet Skåne-Blekinge. Medel har också sökts från samtliga skånska kommuner vilket lett till att kommunerna i Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Höör, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Svedala, Trelleborg, Vellinge och Ystad bidrar.

Naturskyddsforeningen
Skåne

Lägesrapport

På vår hemsida hittar du de kartor som visar läget med de bokade rutorna: <http://www.trollslandor.se/sida1.html> Där hittar du också en karta som redovisar de mest prioriterade rutorna, vilket är särskilt riktat till dig som är klar och vill ha mer rutor att besöka.

Rapporteringen

Rapporterar gör du bäst via <http://www.artportalen.se/bugs> Hör gärna av dig om du har problem med rapporteringen på Artportalen. Vi vet att det fortfarande är många som inte rapporterat något alls trots att man varit ute, och i något fall även slutredovisat. Vi vill förstås hjälpa er på vägen och kommer under vintern därför att bjuda in till 1-2 träffar där vi i en datasal hjälps åt att lägga in obsar.

Arten som i några år kallats "allmän smaragd-flickslända" (*Lestes sponsa*) har nu fått namnet pudrad smaragdflickslända. Se mer i notisen på sid 4.

Tänk på att det i många rutor redan finns arter rapporterade av andra, så om du har ont om tid kan du helt fokusera på enbart de arter som ännu ej rapporterats från just din ruta. Hur rapporteringen fortskrider i alla rutorna kan man se via denna länk, som uppdateras automatiskt när någon rapporterar: <http://www.artportalen.se/bugs/atlas/atlas.asp?landskapskod=1&setraster=on&visaantal=on&fromyear=2009&tomyear=2012&art=3000172&x=44&y=11&scale=1>

Länken visar alla rapporter från Skåne under projektets gång, det vill säga från 2009 till och med 2012. ~~Andra "2012" i länken till "2013" för att under nästa säsong även få med det årets rapporter.~~

På den karta du får upp kan du klicka på respektive ruta och då får du upp detaljerad info av olika slag om just den rutan. Kan du INTE klicka på rutan innebär det att det inte finns några fynd inrapporterade.

Det finns en brasklapp också: när Artportalen 2 kommer, vilket vi hoppas den gör under 2013, kommer ovanstående länk inte att fungera. Vi återkommer förstås med mer information om och länkar till Artportalen 2 när det är dags.

Brev till alla inventerare

Under vintern kommer vi att ha direktkontakt med de allra flesta som bokat rutor. Anledningen är att vi inför sista säsongen vill skaffa oss en bättre koll av det egentliga läget. Vi vet till exempel, som vi nämnt ovan, att det finns de som slutredovisat sin ruta men inte rapporterat en enda art från sin ruta.

Brevet kommer att se lite olika ut beroende på hur just du rapporterat. Vi berättar om det redan nu så du har möjlighet att tänka till lite, och så du vet varför du får det. Det kommer att se ut ungefär så här:

Hej!

Ännu en trollsländesäsong är över och det är dags att summera årets resultat. När vi gått igenom rapporterna på Artportalen har vi noterat att du ännu inte rapporterat några trollsländor från ru-

tan XXXXX (nummer och namn), som du bokat. Eftersom projektet Trollsländor i Skåne närmar sig avslutning vill vi gärna ha in rapporter från så många rutor som möjligt. Därför undrar vi om vi kan hjälpa till på något sätt.

Om du har problem med Artportalen hjälper vi dig gärna, antingen med instruktioner eller om du har stora tekniska besvär genom att själva rapportera åt dig från dina fältanteckningar. Det är förstås möjligt att du ångrat dig och inte längre vill inventera rutan, då får du gärna avboka den så att någon annan har möjlighet att ta över den. Har du däremot inte kommit igång med inventeringen än, men har avsatt tid sommaren 2013, så får du självklart behålla den! Meddela oss gärna om så är fallet.

Avbokning av rutor görs till Magnus Billqvist.

Både Linda, Linda och Magnus svarar gärna på frågor om inrapportering eller hjälper till med artbestämningar.

Har du gett upp hoppet om Artportalen och vill att vi rapporterar in från dina fältanteckningar så kontakta även då någon av oss.

Studieplan till trollsländor i Sverige

Nu kan man snart starta eller delta i studiecirkel om trollsländor, något som tidigare varit svårt då det saknats en studieplan för detta. Magnus Billqvist har på uppdrag av Studieförbundet ta-

git fram en studieplan till samtliga arter i Sverige. Den finns ännu inte tillgänglig, men kommer att finnas att få senare under vintern.

Kontakta din lokalavdelning av Studieförbundet om du vill starta, leda eller vara med i en studiecirkel om trollsländor (se kontaktuppgifter här <http://www.studieforamjandet.se/>). Man kan starta en själv, gå med andra som vill göra det, föreslå lokala naturorganisationer att de gör det, osv. Lycka till!

Nu finns det officiella, svenska namn på trollsländor

Svenska kommittén för djurnamn beslutade under hösten om de första officiella, svenska namnen på trollsländor. Vi redogör nedan för dessa och vi utgår från de namn som använts under några år på Artportalen och i Trollsländor i Sverige, det vill säga de namn vi använt under projektets gång i årsrapporter, på fältblanketten osv. I nästa version av nämnda blankett kommer de nya namnen att finnas med.

De nya namnen är sedan en tid även inlagda i Artportalen. Vi passar på att ännu en gång push för den så kallade Catalogus, som utgör en suverän direktkälla till samtliga inrapporterade fynd av trollsländor i Sverige: <http://artportalen.se/bugs/catalogus.asp>

Aeshna affinis har fått ett svenskt namn medan *Anax imperator* fått ett prefix tillagt det namn som använts på den under några år. Se mer i notisen på nästa sida.

Sympetrum pedemontanum fick som väntat namnet bandad ängstrollslända. Huskvarna, sep 2011.

nad sjötrollslända.

- *Sympetrum meridionale* har fått namnet ljusröd ängstrollslända.
- *Sympetrum pedemontanum* har fått namnet bandad ängstrollslända.

Övriga namn är oförändrade. Observera dock, att *Somatochlora flavomaculata* i Trollsländor i Sverige (den lilla bok alla får som bokar en ruta) anges som gulfläckad glanstrollslända men det ska vara gulfläckig glanstrollslända.

Förändringar av namn

- Allmän smaragdflickslända *Lestes sponsa* har fått namnet pudrad smaragdflickslända.
- Vandrande mosaikslända *Anax ephippiger* har fått namnet brun kejsartrollslända.
- Kejsartrollslända *Anax imperator* har fått namnet blå kejsartrollslända.

Arter ej observerade i Sverige, arter som ej haft svenska namn angivna på Artportalen eller arter som saknas i Trollsländor i Sverige.

- (*Chalco*)*Lestes viridis* har fått namnet västlig trädfläckslända.
- *Erythromma lindenii* har fått namnet pokalflickslända.
- *Aeshna affinis* har fått namnet klarblå mosaikslända.
- *Anax parthenope* har fått namnet mindre kejsartrollslända.
- *Gomphus flavipes* har fått namnet större klubb-trollslända.
- *Gomphus pulchellus* har fått namnet smal klubb-trollslända.
- *Crocothemis erythraea* har fått namnet karmin-trollslända.
- *Orthetrum brunneum* har fått namnet blåpan-

Kalendarium

Vi återkommer senare med mer information om dessa aktiviteter.

Feb Databasinsamlingsträff(ar). Datum ej spikat. En träff sker i Malmö med Magnus Billqvist under februari.

5 maj Kickoff. Denna dag sparkar vi igång trollsländesäsongen 2013 med föredrag med mera. Vi återkommer under våren med program och tid.

Juni/juli Sommarläger nr 3. Vi hoppas denna gång kunna husera i nordvästra-nordnordvästra delarna av Skåne. Har du tips på stuga vi kan hyra så hör av dig.

Externa aktiviteter vi tror kan intressera

4-12 maj Naturvänliga veckan, se mer här http://www.skane.snf.se/?page_id=356

7-9 juni Svenska entomologimötet, Ivön. Se mer info på sida 6.

17-26 juni International Congress of Odonatology 2013. Congress Freising 17-21/6, Post-Congress Tour Laufen / Salzach 22-26/6. http://www.ico2013.eu/home_ico2013.html

18 aug Insekternas dag. Känn dig riktigt välkommen på den tredje upplagan av Insekternas Dag i Skåne och Blekinge! Mer info under senvåren, kontakta Linda Strand om du vill arrangera något.

1

2

3

4

Bilder från Insekternas dag: (1) Undersidorna på starr- och gungflymosaikslända. (2) Arvid håvar vid Svartavad. (3) Detaljstudier. (4) Gungflymosaikslända vid Holmeja. (5) Några av deltagarna vid Svartavad. Alla bilder av Magnus Billqvist, utom 3, som togs av Annica Nettrup.

5

TJUGOFJÄRDE SVENSKA ENTOMOLOGMÖTET Skåne, Ivön 7-9 juni 2013

Möte med *Caccobius*?

Två gånger hittills har Entomologiska Sällskapet i Lund stått som värd för det Svenska Entomologmötet: 1995 och 2004. Nu är det dags igen, denna gång på historiskt intressanta Ivön, Skånes största ö (7 km lång, 3 km bred) och klassisk mark för geologer, botanister och – givetvis – entomologer. Berggrund av kalk, varma slänter med rik flora, aldrig bokskog och omgivningar präglade av närheten till tre säregna sjöar gör Ivöns natur speciell och skapar unika förutsättningar för fauna och flora, inte minst många insektsgrupper. För dyngbaggsentusiaster är ön kanske främst bekant för att den höll en av de sista populationerna av fläckdyvel *Caccobius schreberi*, numera betraktad som försvunnen från Sverige. Fast man vet aldrig, kanske dröjer sig några individer kvar i ett bortglömt hörn av ön...! Vi kommer att inkvarteras på Ivögården (se <http://www.ivogarden.se/Start.html>), kursgård och konferensanläggning med övernattningsmöjligheter och egen restaurang. Gården erbjuder 46 sängplatser i två- eller fyrabäddsrum, därtill ett (nästan) obegränsat antal logementsplatser samt plats att övernatta i egen husbil eller tält.

Preliminärt program

Fredag 7 juni: Incheckning efter kl. 15. Kvällsaktiviteter och möjlighet till insamling. Dispens för insamling i närliggande naturreservat kommer att sökas från länsstyrelsen.

Så här kan det se ut på nordöstra delen av Ivön. Foto Gunnar Isacsson.

Lördag 8 juni: Välkomsthälsning och presentation av Ivöns insekter och sevärdheter mm. Därefter exkursioner under dagen. Klockan 19.00 årsmöte i Sveriges Entomologiska Förening följt av olika kvällsaktiviteter utom- och inomhus.

Söndag 9 juni: Utcheckning efter frukost. Exkursion till Kjugekull eller andra närbelägna fastlandslokaler.

Bo och äta

Totalkostnad för en vuxen person uppgår preliminärt till ca 1200 kronor och inkluderar kost och logi från fredag kväll till söndag förmiddag. Rejåla rabatter kommer att ges för barn och ungdomar, men de exakta beloppen är inte bestämda ännu.

Anmälan

Preliminär anmälan görs senast den **15 april** per epost till: boka@esil.se.

Betala samtidigt in anmälningsavgiften på **200 kronor/person** till ESIL:s **bankgiro: 5476-0954**. Önskemål om eventuell specialkost och boende kan gärna göras samtidigt med anmälan.

Information

Kontaktpersoner för frågor och info är Gunnar Isacsson (gunnar.isacsson@skogsstyrelsen.se), Mikael Sörensson (mikael.sorensson@cob.lu.se) och Richard Lövgren (boka@esil.se).

MYCKET VÄLKOMNA!

Spetsfläckad trollslända *Libellula fulva*. Foto Linda Strand.